

19.04.2021

Asia/9

§ 270

V 5.5.2021, Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lainsäädäntöaloitteen tekemisestä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Avoimen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan lainsäädäntöaloitteen tekemistä valtioneuvostolle erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallitaan täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei ehdotettua lainsäädäntöaloitetta tehdä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

19.04.2021

Asia/9

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.03.2021 § 54

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta, joka koskee lainsäädäntöaloitteen tekemistä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki tekee valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallittaisiin täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että se ei kannata lainsäädäntöaloitteen tekemistä. Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja.

Kannabis on rikoslaissa tarkoitettu huumausaine, jonka käyttö, valmistaminen ja viljely ovat rangaistavia. Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan nykyisin tuomita sakkoja tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Huumeiden valmistamisesta tai viljelemisestä voidaan määrätä enintään kaksi vuotta vankeutta.

Vaikka kannabiksen käyttökin on rangaistava teko, rikoslaki mahdollistaa jo nyky muodossaankin kannabiksen käyttäjän tuomitsematta jättämisen. Rikoslain 50 luvun 7 §:ssä säädetään, että huumausaineen käytöstä voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos epäiltyä rikosta tai rikosta on huumausaineen määrä ja laatu, käyttötilanne sekä olosuhteet muutoinkin huomioon ottaen pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos rikoksesta epäilty tai tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksymään hoitoon.

Merkintä kannabiksen käyttörikoksesta ei myöskään estä pääsyä mielenterveyshoitoon tai mihinkään muuhunkaan tarpeelliseen hoitoon tai palveluun.

Ryhmäaloitteessa esitetään muun muassa, että kannabiksen laillinen tuotanto ja valvottu myynti täysi-ikäisille poistaisi teini-ikäisiä houkuttelevan "kielletyn hedelmän" vaikutuksen, mikä vähentäisi alaikäisten huumeiden käyttöä. Kokonaisuutena arvioiden tieteellinen tutkimusnäyttö ei tue edellä mainittua väitettä, joka perustuu yhteen tutkimukseen, jossa todettiin vähäinen vaikutus asiaan.

Tähän mennessä kertyneen tutkimustiedon valossa on perusteltua olettaa, että runsaasti kannabista käyttävien henkilöiden määrä lisääntyy, jos kannabiksen tuotannosta ja myynnistä tulee laillista. Tutkimusnäyttöä on myös siitä, että kannabiksen käytön sallittavuus lisäsi käyttöä etenkin nuoruusikäisten tyttöjen keskuudessa.

Ehdotettu Helsinkiä koskeva erillislaki olisi Helsingin osalta haitallinen, koska se keräisi Suomesta ja ulkomailta kannabiksen suurkuluttajat ja viihdekäyttäjät Helsinkiin.

Kannabiksen haitat liittyvät nimenomaan runsaaseen ja pitkäaikaiseen käyttöön, jolla on lukuisia kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Rungas kannabiksen käyttö heikentää kognitiota, mikä heikentää etenkin nuorilla suoriutumista koulussa ja opinnoissa. Rungas kannabiksen käyttö väestössä lisää myös muun muassa liikenneonnettomuuksien riskiä.

Kannabista runsaasti etenkin teini-iässä käyttäneillä henkilöillä mahdollinen psykoosiin sairastuminen tapahtuu keskimäärin noin kaksi vuotta aikaisemmin kuin muilla psykoosiin sairastuvilla. Kannabiksen käyttöä jatkavien psykoosipotilaiden sairaus on keskimäärin vaikeampi ja edellyttää myös useammin ja pidempiä sairaalahoitoja.

Kannabisuutteita vaikuttavana aineena sisältävän lääkevalmisteen käyttö on lääkärin määräämänä sallittua pienelle potilasryhmälle. Lää-

19.04.2021

Asia/9

kekannabista käytetään Suomessa MS-taudin lihasjäykkyyteen, elleivät muut hoidot tehoa.

Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Lainsäädäntö ei salli tällä hetkellä valvottujen huumeiden käyttötilojen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 01.4.2019 § 228 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuonekokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko humausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa, ja mitkä ovat henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Huumeongelman hoito perustuu avoimeen ja luottamukselliseen hoitosuhteeseen. Huumeiden käyttö ei ole esteenä hoitoon pääsulle. Huumausaineisiin liittyvien ongelmien hoito ja huumeiden käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen on sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta perusteltua. Kannabiksen tuotannon ja myynnin laillistaminen nykyistä laajemmin sen sijaan ei edistä terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

16.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen ja psykoosipalvelujen päällikkö Jussi Niemi-Pynttari olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin yksi palautusehdotus.

Palautusehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Asia palautetaan valmisteluun, jossa arvioidaan uudelleen kohdat, joista ei ole näyttöä. Lisäksi uudessa valmistelussa tulisi ottaa huomioon kannabiksen terveysvaikutusten taso verrattuna muihin sallittuihin päihteisiin sekä punnita laittomuuden aiheuttamia sosiaalisia ongelmia.

Kannattaja: jäsen Reko Ravela

19.04.2021

Asia/9

Asiassa tehtiin myös yksi vastaehdotus.

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lausuntovastauksesta poistetaan lausunnon toisesta kappaleesta seuraava lause: "Kannabiksen salliminen kontrolloidussakin ympäristössä johtaa huumausaineiden käyttöön liittyvien ongelmien voimistumiseen." Tästä ei nimittäin ole mitään näyttöä olemassa.

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Leo Bergmanin palautusehdotuksen saatua kannatuksen keskustelu rajattiin koskemaan palautusehdotusta ja siitä äänestettiin ensimmäisenä esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Leo Bergman)

Jaa-äännet: 8

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Leo Bergman, Esa Olavi Lehtopuro, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5, minkä jälkeen asian käsittelyä jatkettiin. Seuraavana äänestettiin kannetusta jäsen Kati Juvan vastaehdotuksesta.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

19.04.2021

Asia/9

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Kati Juva, Esa Olavi Lehtopuro, Laura Nordström, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Jussi Niemi-Pynttari, psykoosipalvelujen päällikkö, puhelin
jussi.niemi-pynttari(a)hel.fi

Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi